

Regionfullmäktige

Svar på interpellation från Mikael Ekvall, Vänsterpartiet – Hur arbetar ni med arbetstidsmodeller och arbetstidsförkortning?

I en interpellation från Mikael Ekvall (V) ställs frågorna:

1. Hur ser du på regionens arbete med arbetstidsmodeller både retrospektivt och för framtiden?
2. Hur ser du på att pröva arbetstidsförkortning i större utsträckning inom några utvalda verksamhetsområden även i vår region?

Sammanfattning och svar

Region Jönköpings län utgår ifrån den svenska modellen vilket innebär att löner och anställningsvillkor bestäms genom denna modell. Det betyder att fackföreningar och arbetsgivare förhandlar fram avtal utan statens inblandning. Dessa kollektivavtal skapar rättvisa villkor och trygghet på arbetsmarknaden och kollektivavtalen reglerar löner.

Den svenska modellen grundades 1938 genom Saltsjöbadsavtalet och syftar till att skapa en stabil arbetsmarknad med goda villkor genom att parterna gemensamt reglerar löner, anställningsvillkor, arbetsmiljö och sociala förmåner.

Huvudsakliga kännetecken för den svenskamodellen är:

- Kollektivavtal: Överenskommelser mellan fack och arbetsgivare som styr villkoren på arbetsmarknaden.
- Parterna: Arbetsmarknadens parter är fackförbund och arbetsgivarorganisationer.
- Statens roll: Staten ska inte lägga sig i de dagliga förhandlingarna, men är också en part genom lagstiftning.
- Grundläggande principer: Modellen bygger på idén om att parterna själva ska komma överens om regler och villkor.

Syfte och funktion är:

- Reglera villkor: Kollektivavtal reglerar löner, anställningsvillkor, pensioner och andra förmåner.
- Skapa trygghet: Modellen skapar trygghet och stabilitet på arbetsmarknaden, även om lagstiftningen också spelar en kompletterande roll.

- Stark organisering: Modellen förutsätter en stark facklig organisering för att fungera effektivt.

Fråga 1.

I Region Jönköpings län har det historiskt provats olika sätt att förlägga arbetstid. I den meningen har arbetet med arbetstidsmodeller varit aktivt. Exempelvis finns det sedan länge olika lokala varianter av flextidsavtal, årsarbetstidsavtal och poängavtal.

Andra varianter har funnits men avslutats, exempelvis arbetstidsförkortningskvoten på IVA.

För närvarande pågår försök med förläggning av arbete endast på veckosluten.

Gemensamt för dessa avtal, och ibland ensidiga arbetsgivarbeslut, har varit att försöka jämka samman verksamhetens behov med möjligheter för arbetstagarna att kunna påverka förläggningen av sin arbetstid, alternativt att kunna sänka sin arbetstid.

För oss som arbetsgivare är det absolut nödvändigt att framtida arbetstidsmodeller, vilket i sig naturligtvis är ett något diffust begrepp, behöver utgå ifrån verksamhetens behov och en god ekonomisk hushållning. Våra centrala kollektivavtal är tillsammans med lagstiftningens krav en garant för att erbjuda en god och hälsosam arbetsmiljö. Att avvika från dessa centrala avtal behöver därför ske med verksamhetens bästa för ögonen och med en god ordning på de ekonomiska effekterna.

De centrala kollektivavtalen har skärpts, med avsikten att lokala parter på ett tydligare sätt än tidigare ska gå igenom dessa aspekter innan lokala avvikelseavtal om exempelvis förläggning av arbetstid träffas.

Fråga 2.

Även frågan om en ren arbetstidsförkortning måste bygga på samma resonemang om verksamhet och ekonomi som i frågan ovan.

För närvarande finns inga sådana planer i Region Jönköpings län. Detta är en fråga som med fördel hanteras inom den svenska modellen.

Rachel De Basso (S)
Regionstyrelsens ordförande